

26 June 2026 (Online Conference)

A STUDY OF INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE WANG BURAPHA SCHOOL NETWORK UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SA KAEO

Temporn PATTHANA¹ and Nuntiya NOICHUN¹

1 Department of Educational Administration, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand; s67561802053@ssru.ac.th (T.P.) (Corresponding Author); nuntiya.no@ssru.ac.th (N.N.)

ARTICLE HISTORY

Received: 18 June 2026

Revised: 22 June 2026

Published: 26 June 2026

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study the innovative leadership of school administrators in the Wang Burapha School Network under the Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo; and 2) compare teachers' opinions toward innovative leadership classified by gender, highest educational qualification, and work experience in schools. The sample consisted of 202 teachers selected through stratified random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with 30 items and an overall reliability coefficient of .934. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, independent samples t-test, and one-way ANOVA. The findings revealed that the overall innovative leadership of school administrators was at a high level, and all aspects were also at a high level, with innovative vision ranking highest. Teachers with different genders had different overall opinions, whereas those with different highest educational qualifications and work experience did not.

Keywords: Innovative Leadership, School Administrators

CITATION INFORMATION: Patthana, T., & Noichun, N. (2026). A Study of Innovative Leadership of School Administrators in the Wang Burapha School Network under the Secondary Educational Service Area Office Sa Kaeo. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 30.

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว

เต็มพร ปัทธนา¹ และนันทิยา น้อยจันทร์²

1 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา; s67561802053@ssru.ac.th (เต็มพร)
(ผู้ประพันธ์บรรณกิจ); nuntiya.no@ssru.ac.th (นันทิยา)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา จำนวน 202 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.934 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และ 2) ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน ส่วนครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

ข้อมูลการอ้างอิง: เต็มพร ปัทธนา และ นันทิยา น้อยจันทร์. (2569). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 30.

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 ระบบการศึกษาต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลส่งผลให้สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการให้มีความยืดหยุ่น ทันสมัย และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาเสนอกรอบ OECD Future of Education and Skills 2030 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และค่านิยมที่จำเป็นต่อการสร้างคุณค่าใหม่และการปรับตัวต่ออนาคต (OECD, 2018, 2019) ขณะที่ World Economic Forum (2020) ระบุว่าทักษะสำคัญของกำลังคนในอนาคต ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทย แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพ มีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา โดยต้องมีความสามารถในการกำหนดทิศทาง สร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาครู ผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เนื่องจากเป็นภาวะผู้นำที่สะท้อนความสามารถในการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม เปิดรับแนวคิดใหม่ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างบรรยากาศแห่งความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนบริหารความเสี่ยงและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างยืดหยุ่น (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561; Akyürek & Karabay, 2022; Şen & Eren, 2012) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรกล้าคิด กล้าทดลอง และร่วมกันพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วได้กำหนดวิสัยทัศน์ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ว่า “องค์กรแห่งคนดีมีความสุข พัฒนาด้วยนวัตกรรมนำสู่ความเป็นเลิศ” พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการศึกษา การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ รวมถึงการขับเคลื่อนแนวคิด “1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม” (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว, 2568) นโยบายดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า นวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของพื้นที่ และความสำเร็จของนโยบายย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง สหวิทยาเขตวังบูรพาเป็นเครือข่ายสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ประกอบด้วยโรงเรียนมัธยมศึกษา 7 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสระแก้ว โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม โรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม โรงเรียนวังหลังวิทยาคม โรงเรียนท่าเกษมพิทยา และโรงเรียนวังไพรวิทยาคม มีครูผู้สอนรวม 423 คน โรงเรียนในเครือข่ายดังกล่าวมีความแตกต่างกันทั้งด้านขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากร ความพร้อมของทรัพยากร เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมของชุมชน ความแตกต่างดังกล่าวส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบาย “1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม” อาจมีระดับความพร้อมและผลลัพธ์ที่แตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน หากผู้บริหารสถานศึกษาขาดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในการกำหนดทิศทาง สร้างแรงจูงใจ สนับสนุนครูให้กล้าทดลอง นวัตกรรม ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และบริหารความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลง อาจทำให้การพัฒนานวัตกรรมของโรงเรียนไม่ต่อเนื่อง ขาดความมั่นใจในการริเริ่มแนวทางใหม่ การใช้เทคโนโลยีไม่เกิดประสิทธิภาพเต็มที่ และส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาภาวะผู้นำ

ของผู้บริหารให้สามารถขับเคลื่อนนวัตกรรมและยกระดับคุณภาพการศึกษาได้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2568 จำนวน 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 423 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 202 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ วิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม การทำงานเป็นทีมและความร่วมมือเชิงเครือข่าย การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรม การส่งเสริมเทคโนโลยีและสมรรถนะดิจิทัล และการบริหารความเสี่ยงและความยืดหยุ่น

3. ขอบเขตเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในช่วงปีการศึกษา 2568

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดหลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ภาวะผู้นำเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง สร้างแรงจูงใจ ประสานความร่วมมือ และนำพาครูและบุคลากรให้ปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา Northouse (2019) อธิบายว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่บุคคลใช้อิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ขณะที่ Yukl (2020) เห็นว่าภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้าใจร่วม การกำหนดแนวทางปฏิบัติ และการส่งเสริมความพยายามของบุคคลและกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ในบริบทการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี โดยต้องสามารถคิดเชิงอนาคต ปรับตัว บริหารการเปลี่ยนแปลง และสร้างวัฒนธรรมองค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ Fullan (2023) กล่าวว่า ผู้นำทางการศึกษาต้องสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง นวัตกรรม หมายถึง แนวคิด วิธีการ กระบวนการ หรือแนวปฏิบัติใหม่ที่น่าสนใจเพื่อปรับปรุง พัฒนา หรือแก้ปัญหาให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น Rogers (2003) อธิบายว่านวัตกรรมคือความคิด วิธีปฏิบัติ หรือสิ่งที่บุคคลหรือองค์กรรับรู้ว่าเป็นสิ่งใหม่ และเมื่อนำมาใช้สามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบสังคมหรือองค์การได้ ในบริบทสถานศึกษา นวัตกรรมจึงครอบคลุมทั้งการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี การพัฒนาครู และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นแนวคิดที่เชื่อมโยงภาวะผู้นำกับความสามารถในการสร้างสรรค์และขับเคลื่อนนวัตกรรมในองค์การ โดย Şen and Eren (2012) อธิบายว่า ผู้นำเชิงนวัตกรรมต้องสามารถมองเห็นโอกาสใหม่ กล้าท้าทายแนวทางเดิม และนำองค์การไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สร้างคุณค่า

ใหม่ ส่วน Akyürek and Karabay (2022) ชี้ให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับรู้ได้จากพฤติกรรมการบริหาร เช่น การเปิดรับแนวคิดใหม่ การสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน และการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรม นอกจากนี้ Khalili (2016) พบว่าบรรยากาศที่เอื้อต่อนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างสรรค์และการเกิดนวัตกรรมในองค์กร จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือเชิงเครือข่าย 3) ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรม 4) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีและสมรรถนะดิจิทัล และ 5) ด้านการบริหารความเสี่ยงและความยืดหยุ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสฤญญา แซ่มซ้อย (2561) และจิตินันท์ นันทะศรี (2563) ที่ให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ การสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม และการบริหารจัดการนวัตกรรมอย่างเป็นระบบ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม และความสัมพันธ์กับประสิทธิผลหรือคุณภาพของสถานศึกษา โดยผลการศึกษาส่วนใหญ่ชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาวัตกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม

สุลีมาศ คำบุญเรือง (2566) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม

นันทิยา ยัมรักษา (2565) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นประเด็นสำคัญในการบริหารสถานศึกษาในยุคเปลี่ยนผ่าน โดยเฉพาะบทบาทของผู้บริหารในการเปิดรับแนวคิดใหม่ ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลง และสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษา

ปวีณา กันถิ่น (2560) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 พบว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการกำหนดทิศทาง ส่งเสริมการมีส่วนร่วม และสร้างแนวทางใหม่ในการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง

ภิรญา สายศิริสุข (2561) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปญญาภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในระดับสหวิทยาเขตช่วยให้เห็นภาพการบริหารสถานศึกษาภายใต้เครือข่ายความร่วมมือของโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาได้

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ Akyürek and Karabay (2022) พัฒนาแบบวัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของโรงเรียนและศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อผู้บริหาร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอนผ่านพฤติกรรมการบริหาร เช่น การเปิดรับแนวคิดใหม่ การส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียน และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อนวัตกรรม ส่วน Sakurai (2017) พบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมักมีคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ การสื่อสารเป้าหมาย การส่งเสริมการตลาด การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และการสร้างความร่วมมือในสถานศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เพราะช่วยให้สถานศึกษาปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดและผลการวิจัยดังกล่าวมา

กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว.

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2568 จำนวน 7 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 423 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 202 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยกำหนดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ แล้วจัดสรรกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากรายชื่อครูผู้สอนของแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่กำหนด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน

ที่	สถานศึกษา	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	โรงเรียนสระแก้ว	142	68
2	โรงเรียนวังน้ำเย็นวิทยาคม	108	52
3	โรงเรียนคลองหาดพิทยาคม	56	27
4	โรงเรียนวังสมบูรณ์วิทยาคม	48	23
5	โรงเรียนวังหลังวิทยาคม	29	14
6	โรงเรียนท่าเกษมพิทยา	27	12
7	โรงเรียนวังไพรวิทยาคม	13	6
รวมทั้งสิ้น		423	202

(อ้างอิงข้อมูลจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปีการศึกษา 2568)

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัยได้จัดสรรกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีจำนวนประชากรมากได้รับการจัดสรรกลุ่มตัวอย่างมากตามสัดส่วน ซึ่งช่วยให้กลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมและสามารถเป็นตัวแทนของประชากรครูผู้สอนในสหวิทยาเขตวังบูรพาได้อย่างครอบคลุม

2. ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยเริ่มจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมากรอบแนวคิดของการวิจัยและสร้างเครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยพิจารณาองค์ประกอบที่นักวิชาการกล่าวถึงร่วมกัน และใช้เกณฑ์ความถี่รวมตั้งแต่ 8 ขึ้นไปในการคัดเลือกองค์ประกอบหลักของตัวแปรตาม จากการสังเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม 2) ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือเชิงเครือข่าย 3)

ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรม 4) ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีและสมรรถนะดิจิทัล และ 5) ด้านการบริหารความเสี่ยงและความยืดหยุ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสฤกัญญา แซ่มซ้อย (2561), จิตินันท์ นันทะศรี (2563), Şen and Eren (2012), Akyürek and Karabay (2022), Khalili (2016) และ Sakurai (2017) องค์ประกอบทั้ง 5 ด้านจึงถูกนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งเป็นด้านละ 6 ข้อ เพื่อวัดภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการขององค์ประกอบแต่ละด้าน แล้วปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผลการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.934 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสมสำหรับนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสหวิทยาเขตวังบูรพา จากนั้นประสานงานกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 7 โรงเรียน และส่งแบบสอบถามในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ผ่าน Google Form ให้แก่ครูผู้สอน จำนวน 202 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบ 202 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละสำหรับข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้การทดสอบค่าทีในการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวในการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 และเพศชาย จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 82.20 รองลงมาคือปริญญาโท จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 และปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 5–10 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 46.54 รองลงมาคือประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี และมากกว่า 10 ปี ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน กลุ่มละ 54 คน คิดเป็นร้อยละ 26.73 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 รองลงมาคือ ด้านการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือเชิงเครือข่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ด้านการบริหารความเสี่ยงและความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ด้านการส่งเสริมเทคโนโลยีและสมรรถนะดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 และด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูเพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน สำหรับการเปรียบเทียบจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนทุกกลุ่มมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในทิศทางใกล้เคียงกัน

โดยสรุป ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตวังบูรพา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบพบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ขณะที่ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตวังบูรพาต้องบริหารงานภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วที่มุ่งพัฒนาสถานศึกษาด้วยนวัตกรรม โดยเฉพาะแนวคิด “1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม” ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการกำหนดทิศทาง ใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และพัฒนานวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ที่กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลควรมีวิสัยทัศน์ ใช้เทคโนโลยี และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งสอดคล้องกับ Akyürek and Karabay (2022) ที่ชี้ว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสะท้อนผ่านพฤติกรรมการเปิดรับแนวคิดใหม่ การส่งเสริมการพัฒนาโรงเรียน และการสร้างบรรยากาศแห่งนวัตกรรม เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนรับรู้ว่าการบริหารสามารถกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นนวัตกรรมได้ชัดเจน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรม การใช้เทคโนโลยี และการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ทำให้ผู้บริหารต้องสื่อสารทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว สอดคล้องกับ Şen and Eren (2012) ที่อธิบายว่าผู้นำเชิงนวัตกรรมต้องสามารถมองเห็นโอกาสใหม่ กล้าท้าทายแนวทางเดิม และนำองค์การไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สร้างคุณค่าใหม่ ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมพื้นที่แห่งการเรียนรู้ การทดลองสิ่งใหม่ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูให้มากขึ้น เพื่อให้ครูกล้าพัฒนานวัตกรรมโดยไม่กังวลต่อความผิดพลาด ซึ่งสอดคล้องกับ Khalili (2016) ที่พบว่าบรรยากาศที่สนับสนุนนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสร้างสรรค์และการเกิดนวัตกรรมในองค์กร ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนจำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูเพศชายมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูเพศหญิง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แตกต่างกันในด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรม และด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรม ประเด็นนี้สะท้อนว่า การรับรู้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมอาจไม่ได้เกิดจากพฤติกรรมของผู้บริหารเพียงด้านเดียว แต่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ โอกาสในการมีส่วนร่วม การเข้าถึงข้อมูล และประสบการณ์ตรงของครูแต่ละกลุ่มในกระบวนการพัฒนานวัตกรรมของโรงเรียนด้วย เมื่อพิจารณาในมุมมองทางการบริหารและจิตวิทยาองค์การ การรับรู้ของบุคลากรต่อพฤติกรรมผู้นำมักสัมพันธ์กับบทบาทที่บุคลากรได้รับในองค์การ ความถี่ในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้บริหาร โอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการสำคัญ และความรูสึกมีส่วนร่วมในกระบวนการเปลี่ยนแปลง ครูเพศชายและเพศหญิงอาจได้รับมอบหมายภารกิจ หรือมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมด้านเทคโนโลยี งานพัฒนานวัตกรรม งานโครงการ หรือภารกิจเชิงบริหารแตกต่างกัน จึงทำให้การรับรู้ต่อวิสัยทัศน์ การสนับสนุน และบรรยากาศนวัตกรรมของผู้บริหารแตกต่างกัน โดยเฉพาะในด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมและด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรม ซึ่งเป็นด้านที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารเป้าหมาย การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม และการสนับสนุนให้ครูกล้าทดลองแนวทางใหม่ ผลการวิจัยดังกล่าวจึงชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรออกแบบการสื่อสารและกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมให้ครูทุกกลุ่มเข้าถึง

อย่างเท่าเทียม เพื่อให้เกิดการรับรู้และการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนวัตกรรมในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ Sakurai (2017) ที่กล่าวว่าผู้นำเชิงนวัตกรรมควรสื่อสารวิสัยทัศน์ สนับสนุนการทดลอง ใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา ส่วนครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากครูทุกกลุ่มปฏิบัติงานภายใต้บริบทสถานศึกษาเดียวกัน ได้รับนโยบาย แนวทางการบริหาร และการส่งเสริมจากผู้บริหารในลักษณะใกล้เคียงกัน จึงมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ การขับเคลื่อนนวัตกรรมของสถานศึกษาต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของครูทุกระดับวุฒิการศึกษาและทุกช่วงประสบการณ์ ทั้งครูรุ่นใหม่ที่มีความคล่องตัวด้านเทคโนโลยี และครูที่มีประสบการณ์สูงซึ่งมีความเข้าใจบริบทของผู้เรียนและโรงเรียนอย่างลึกซึ้ง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Fullan (2023) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้บุคลากรทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านวิสัยทัศน์เชิงนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้วและสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้บริหารต่อยอดจุดเด่นด้านการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย “1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม” และบริบทของแต่ละโรงเรียน พร้อมทั้งสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ครูและบุคลากรเข้าใจร่วมกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนนวัตกรรมเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมนวัตกรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก ควรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม โดยสถานศึกษาควรจัดให้มี “พื้นที่ปลอดภัยสำหรับการทดลองนวัตกรรม” หรือ Innovation Sandbox เพื่อเปิดโอกาสให้ครูทดลองใช้วิธีสอน เทคโนโลยี หรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใหม่โดยไม่กังวลต่อความผิดพลาด ควรมีระบบพี่เลี้ยงหรือทีมสนับสนุนครูที่ต้องการพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานนวัตกรรมภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างแรงจูงใจและทำให้นวัตกรรมกลายเป็นวัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียน นอกจากนี้ จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมแตกต่างกัน ผู้บริหารสถานศึกษาควรออกแบบการสื่อสารและกิจกรรมพัฒนานวัตกรรมให้ครูทุกกลุ่มเข้าถึงอย่างเท่าเทียม เช่น การเปิดโอกาสให้ครูทุกกลุ่มเข้าร่วมทีมพัฒนานวัตกรรม การมอบหมายบทบาทตามความถนัด การจัดประชุมแลกเปลี่ยนแนวคิด และการสร้างช่องทางให้ครูเสนอแนวทางใหม่ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูทุกกลุ่มรับรู้ เข้าใจ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนนวัตกรรมของสถานศึกษาในทิศทางเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตอื่นหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อเปรียบเทียบบริบทการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เช่น วัฒนธรรมองค์กร สมรรถนะดิจิทัลของผู้บริหาร การบริหารแบบมีส่วนร่วม บรรยากาศองค์กร และการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ หรือสมรรถนะนวัตกรรมของครู เพื่อขยายองค์ความรู้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ชูลีมาศ คำบุญเรือง. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา.

- จิตินันท์ นันทะศรี. (2563). การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นันทิยา ยัมรักษา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 6(3), 880–891. doi:10.14456/jeir.2022.21
- ปวีณา กันธิน. (2560). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 (การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภิรญา สายศิริสุข. (2561). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มสหวิทยาเขตปทุมภาคีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. สระแก้ว: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- Akyürek, M. İ., & Karabay, E. (2022). Developing innovative school leadership scale and teachers' views on innovative school leadership. *Journal of Educational Leadership and Policy Studies*, 6(1).
- Fullan, M. (2023). *The principal 2.0: Three keys to maximizing impact* (2nd ed.). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Khalili, A. (2016). Linking transformational leadership, creativity, innovation, and innovation-supportive climate. *Management Decision*, 54(9), 2277–2293. doi:10.1108/MD-03-2016-0196
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610. doi:10.1177/001316447003000308
- OECD. (2018). *The future of education and skills: Education 2030*. Paris, France: OECD Publishing.
- OECD. (2019). *OECD learning compass 2030: A series of concept notes*. Paris, France: OECD Publishing.
- Rogers, E. M. (2003). *Diffusion of innovations* (5th ed.). New York, NY: Free Press.
- Sakurai, W. Y. (2017). *Innovative leadership in education: The characteristics and practices of the National Association of Secondary School Principals (NASSP) digital principals of the year* (Doctoral dissertation). University of Hawai'i at Mānoa. Retrieved from <http://hdl.handle.net/10125/62726>
- Şen, A., & Eren, E. (2012). Innovative leadership for the twenty-first century. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 41, 1–14. doi:10.1016/j.sbspro.2012.04.001
- World Economic Forum. (2020). *The future of jobs report 2020*. Retrieved from <https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2020>
- Yukl, G. A. (2020). *Leadership in organizations* (9th ed.). Harlow, England: Pearson.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2022 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).